

PROJEKTAS
**„Pagrindinio ugdymo
pirmojo koncentro (5–8 kl.)
mokinių esminių kompetencijų
ugdymas“**

2009 – 2012

Projekto paskirtis – rasti veiksmingų būdų, kaip ugdyti ir vertinti 5–8 klasių mokinių *mokymosi mokyti, komunikavimo gimtąja kalba ir gamtamokslinę kompetencijas*, parengti tam reikalingas mokymo ir vertinimo priemones. Tai svarbu įgyvendinant atnaujintas pagrindinio ugdymo bendrąsias programas.

Kodėl mokiniams svarbu ugdytis kompetencijas?

Įgiję kompetencijų jauni žmonės gebės:

- įžvelgti mokymosi prasmę dabar ir ateityje;
- apgalvotai priimti sprendimus;
- lanksčiai ir kūrybiškai veikti;
- pasirūpinti savimi ir kitais;
- saugiai ir atsakingai elgtis aplinkoje.

Tai padės jiems įgyvendinti savo siekius ir gerai jaustis sparčiai kintančiame pasaulyje.

**KO
SIEKIAME
PROJEKTU**

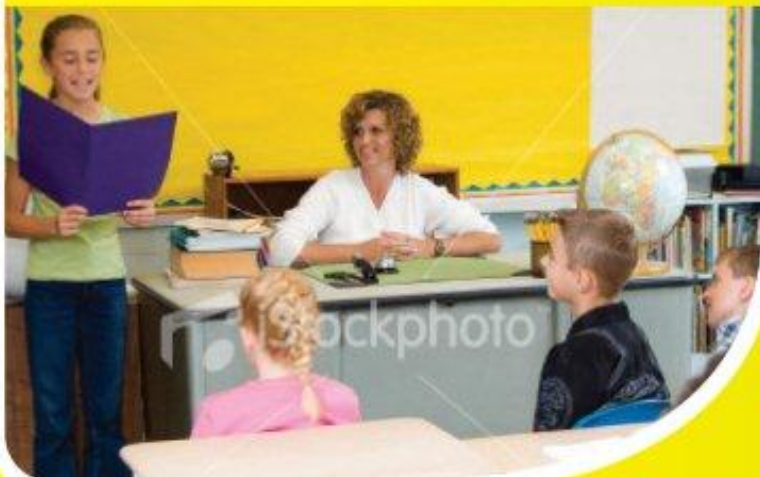

KĄ REIŠKIA MOKĖTI MOKYTIS

Igijęs mokymosi mokytis kompetenciją mokinys:

- nori mokytis, tobulėti, tiki mokymosi sėkme;
- prisiima atsakomybę už savo mokymąsi;
- apmąsto mokymosi veiklą ir rezultatus;
- išsikelia realius mokymosi uždavinius;
- geba planuoti, stebėti ir koreguoti savo mokymąsi;
- kryptingai ir atkakliai sprendžia išsikeltus uždavinius;
- siekia paramos ir noriai teikia ją kitiems;
- randa sau tinkamus mokymosi būdus.

KĄ REIŠKIA VEIKSMINGAI KOMUNIKUOTI GIMTĄJA KALBA

Igijęs komunikavimo gimtąja kalba kompetenciją mokinys:

- užtikrintai ir atsakingai vartoja kalbą;
- siekia dialogo;
- patiria skaitymo malonumą;
- noriai diskutuoja apie skaitomus tekstus;
- supranta audiovizualiuosius tekstus ir mokosi juos kritiškai vertinti;
- randa, atsirenka, apibendrina informaciją;
- raštu ir žodžiu dalijasi informacija ir idėjomis su kitais, vartoja kalbą, atsižvelgdamas į tikslą, adresatą, situaciją;
- noriai tobulina savo kalbinius gebėjimus.

KAJ REIŠKIA BŪTI KOMPETENTINGAM GAMTOS MOKSLŲ SRITYJE

Igijęs gamtamokslinę kompetenciją mokiny:

- domisi gamtos procesais ir reiškiniiais;
- patiria pažinimo džiaugsmą atlikdamas tiriamąją veiklą;
- taiko gamtos mokslų žinias ir gamtos tyrimų metodus;
- ieško alternatyvių būdų problemoms spręsti;
- daro įrodymais pagrįstas išvadas;
- supranta žmogaus veiklos sukeltus pokyčius gamtoje;
- imasi asmeninės atsakomybės už aplinkos išsaugojimą;
- tausoja savo ir kitų žmonių sveikatą.

KAIP DIRBAME SIEKDAMI PROJEKTO TIKSLŲ

Projekto tikslų sieksime

- **bendradarbiaudami** su projekto mokyklų mokytojais ir vadovais bei ekspertų grupėmis;
- **tirdami** – pradinę kompetencijų ugdymo situaciją:
 - > ar mokytojams aišku, kaip ugdyti mokinių kompetencijas?
 - > kokios pagalbos reikia mokytojams?
 - > koks mokinių požiūris į savo mokyklą ir mokymąsi?
 - > kaip mokiniai mokosi lietuvių kalbos ir gamtos mokslų pamokose?
 - > kokie yra mokinių mokymosi mokytis gebėjimai?

projekto padarytą poveikį:

- < Kaip pasikeitę mokytojo nuostatos ir mokymas?
- < Kaip pasikeitę mokinių nuostatos ir mokymasis?

• **mokydami:**

- kaip ugdyti ir vertinti kompetencijas;
- kaip kurti ir pritaikyti mokymosi priemones kompetencijoms ugdyti;
- kaip kurti mokymosi mokytis kompetencijos vertinimo instrumentus.

KAIP SIEKIAME SĖKMINGO MOKYMO IR MOKYMOSI

ieškome būdų, kaip:

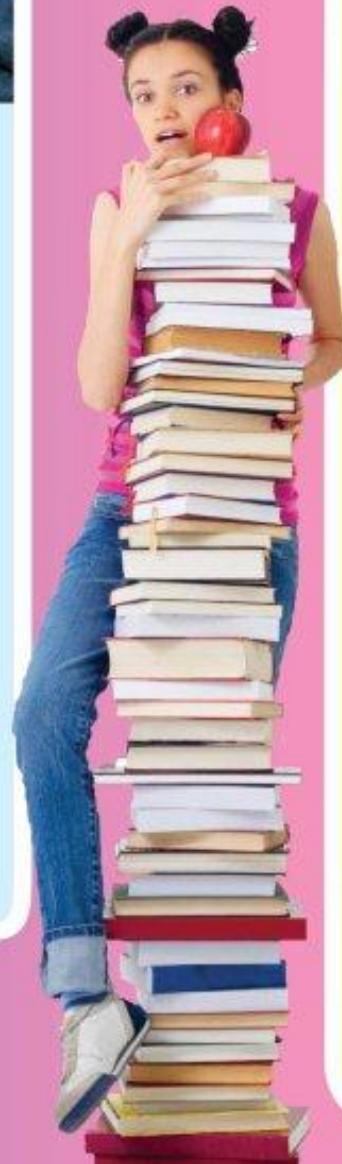
- skatinti ir stiprinti kiekvieno mokinio norą mokytis ir pasitikėjimą savo jėgomis;
- sudaryti kiekvienam mokiniui galimybę patirti sėkmę;
- įtraukti kiekvieną mokinį į mokymosi veiklą;
- stiprinti mokinių ir mokytojų bendradarbiavimą;
- stiprinti mokinio atsakomybę už savo mokymąsi;
- skatinti mokinius kryptingai veikti stebint ir įsivertinant savo veiklą;
- vertinimu padėti mokiniui daryti pažangą;
- tirti, apmąstyti ir tobulinti mokymą ir mokymąsi.

Tėvai gali padėti vaikui:

- savo pavyzdžiu rodydami, kad mokomasi nuolat, kad mokyti niekada ne vėlu;
- stiprindami ir palaikydami vaiko pasitikėjimą savo jėgomis;
- rodydami susidomėjimą vaiko mokymusi – kalbėdamiesi su vaiku ir dar daugiau klausydamiesi, dalyvaudami mokyklos bendruomenės gyvenime;
- sudarydami vaikui galimybes įgyti kuo įvairesnės patirties – keliaujant, skaitant, lankant parodas, dalyvaujant vietos bendruomenės gyvenime ir kt.
- pripažindami, kad jų vaikai mokosi kitaip ir kitokių dalykų, nei mokėsi jie patys;
- pripažindami vaiko teisę kartais nieko neveikti.

KOKIAS KURIAME ŠIUOLAIKINES MOKYMO SI PRIEMONES

Kuriamos dvi interneto svetainės:

- 5–6 klasių mokiniams – komunikavimo gimtąja kalba ir mokymosi mokyti kompetencijoms ugdyti;
- 7–8 klasių mokiniams – gamtamokslinės ir mokymosi mokyti kompetencijoms ugdyti.

Rengiamos metodinės rekomendacijos ir vartotojo vadovai lietuvių kalbos ir gamtos mokslų mokytojams.

Mokiniai kompiuterį naudos mokymuisi:

- › stebės plika akimi nematomus objektus, ilgai ir akimirka trunkančius gamtos reiškinius;
- › saugiai atliks bandymus, kuriuos sudėtinga atlikti realioje laboratorijoje;
- › modeliuos, leis laikraščius, rengs pristatymus;
- › kurs pasakojimus, komiksus, aprašymus, samprotaus;
- › atliktas užduotis galės siųsti mokytojui elektroniniu paštu iš interneto svetainės;
- › turės galimybę pasirinkti šaltinius, tinkamą mokymosi kelią ir tempą.

Mokytojai turės galimybę:

- › naudotis elektronine mokymo medžiaga, abipusiu paieškos ryšiu susieta su bendrosiomis programomis;
- › pasirinkti kelių dalykų turinį integruojančias užduotis;
- › parinkti užduotis pagal mokinio mokymosi stilių, pasiekimų lygį, polinkius;
- › pasirinkti vaizdžių, tikslingų, kokybiškų demonstracijų;
- › sudaryti užduočių rinkinius mokinių žinioms ir gebėjimams vertinti.

Mokinių tėvai turės galimybę matyti, ko ir kaip mokosi jų vaikai, ir jiems padėti.

KAIP GALĖTŲ PRISIDĖTI TĖVAI

KOKIĄ PARAMĄ TEIKIAME MOKYMO(SI) PRIEMONIŲ RENGĖJAMS

Kartu su projekte dalyvaujančių mokyklų mokytojais aiškinamės, kaip pritaikyti vadovėlius ir kitas mokymosi priemones kompetencijoms ugdyti.

Kartu su autoriais, konsultantais ir ekspertais ieškome būdų, kaip parengti naujas mokymo(si) priemones:

- kurios skatintų mokinį aktyviai mokytis;
- kurių tekstai būtų mokiniui aiškūs ir prasmingi, iliustracijos – patrauklios ir informatyvios, užduotys – įvairios, įdomios, skatinančios mokinį mąstyti ir kurti;
- kurios tiktų skirtingų poreikių ir mokymosi stilių mokiniams;
- kuriose būtų įvairaus sudėtingumo užduočių, tinkamų mokytis savarankiškai ir įsivertinti savo pažangą;
- kurios padėtų mokytojui kūrybiškai organizuoti darbą pamokoje.

Parengsime ir išleisime metodines rekomendacijas vadovėlių ir kitos mokymo(si) medžiagos autoriams.

Rengiama integruoto gamtos mokslų kurso 7–8 klasei koncepcija ir vadovėlių komplekto rengimo metodika.

Šiomis priemonėmis siekiame, kad:

- › 7–8 klasėse būtų tęsiamas integruotas gamtos mokslų kursas;
- › mokiniai gamtą suvoktų kaip vientisą ir jautrią žmogaus poveikiui;
- › mokymo turinys būtų artimesnis gyvenimui;
- › mokinys giliau suvoktų gamtos dėsninumus;
- › mokiniai ugdytųsi kritinį mąstymą;
- › mokiniai išsiugdytų atsakomybę už gamtą, aplinką, save ir kitus;
- › būtų išvengta pasikartojimų gamtos mokslų pamokose ir sumažėtų mokymosi medžiagos apimtis.

Projekte dalyvaujančių mokyklų mokytojai patarimais ir pasiūlymais padės ekspertams parengti šiuolaikinio ugdymo kryptį atitinkančią, realiai įgyvendinamą koncepciją ir vadovėlių komplekto rengimo metodiką.

**Projekte
dalyvauja
10 mokyklų –
po vieną
iš kiekvienos
apskrities**

Alytaus Panemunės vidurinė mokykla – www.panemune.alytus.lt

Kauno Kazio Griniaus vidurinė mokykla – www.kgm.lt

Klaipėdos Martyno Mažvydo pagrindinė mokykla –
www.Mazvydas.ku.lt

Marijampolės Petro Armino vidurinė mokykla –
www.armino.marijampole.lm.lt

Panevėžio „Vyturio“ vidurinė mokykla – www.vyturio.panevezys.lm.lt

Šiaulių Jovaro pagrindinė mokykla – www.jovaras.com

Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla – www.jovarai.taurage.lm.lt

Mažeikių r. Sedos Vytauto Mačernio gimnazija –
www.sedos-gimnazija.ten.lt

Visagino „Verdenės“ gimnazija – <http://verdene.dkd.lt>

Vilniaus Senvagės vidurinė mokykla – <http://senvages.vilnius.lm.lt>

Projekto vadovė Ona Vaščenkienė – ona.vascenkienes@spc.smm.lt
tel.: (8 5) 275 1716, 8 698 53602

Projekto mokslinė vadovė dr. Elena Motiejūnienė –
elena.motiejuniene@spc.smm.lt
tel.: (8 5) 210 9822, 8 698 53643

Projekto tinklalapis – <http://mokomes5-8.pedagogika.lt>

Švietimo plėtotės centras

M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius

Tel.: (8 5) 275 2362

Faksas: (8 5) 272 4315

El. p. centras@spc.smm.lt

Internetas: <http://www.pedagogika.lt>